

Οδηγίες για τους εκπαιδευτικούς Παράλληλης Στήριξης

ΘΕΜΑ: «Παράλληλες Στηρίξεις »

ΣΧΕΤ: Ν. 3699/2008, Αριθμ. 27922/Γ6 Υπουργική Απόφαση, Φ.353.1/324/105657/Δ1 Υπουργική Απόφαση, Αριθμ. Πρωτ. 126057/8-10-2012, Εγκύκλιος Δ/νσης Σπουδών Ειδικής Αγωγής

Στο πλαίσιο της συνεργασίας μας για τα προγράμματα Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης σε Σχολικές Μονάδες με Παράλληλη Στήριξη, και για την ομαλή και δημιουργική πορεία της επιστημονικής, παιδαγωγικής, διοικητικής και διδακτικής πράξης σύμφωνα με τις αρχές και τους σκοπούς της Εκπαίδευσης, τους σκοπούς και τους στόχους των Πράξεων «Πρόγραμμα εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης για ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες – Άξονας Προτεραιότητας 1, 2 και 3», καθώς και για συντονισμό, επιστημονική, παιδαγωγική και διοικητική στήριξη του εκπαιδευτικού έργου των εκπαιδευτικών της Παράλληλης Στήριξης και όλων των εμπλεκομένων, αλλά και κατόπιν διαφόρων θεμάτων που τίθενται υπόψη του Σχολικού Συμβούλου 16ης Περιφέρειας Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, σας υπενθυμίζουμε-διευκρινίζουμε τα ακόλουθα:

α) Η πρόσληψη των εκπαιδευτικών των Παράλληλων Στηρίξεων και για το σχολικό έτος 2012-2013, έγινε στο πλαίσιο υλοποίησης των Πράξεων «Πρόγραμμα εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης για ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες Άξονας Προτεραιότητας 1», «Πρόγραμμα εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης για ένταξη μαθητών με αναπηρία/ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες -Άξονας Προτεραιότητας 2», «Πρόγραμμα εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης για ένταξη μαθητών με αναπηρία/ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες - Άξονας Προτεραιότητας 3» του Ε.Π. «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση».

β) Για την πρόσληψη των εκπαιδευτικών των Παράλληλων Στηρίξεων οι Υπουργικές Αποφάσεις αναφέρουν:

«...Οι προσληφθέντες προσωρινοί αναπληρωτές καλούνται να παρουσιαστούν στις Διευθύνσεις Π.Ε. & Δ.Ε. των προσλήψεών τους, προκειμένου να αναλάβουν υπηρεσία μεταξύ συγκεκριμένων ημερομηνιών. Οι ανωτέρω εκπαιδευτικοί τίθενται ανάλογα στη διάθεση των ΠΥΣΠΕ και ΠΥΣΔΕ των περιοχών Π/θμιας και Δ/θμιας

Εκπαίδευσης...», «...οι εκπαιδευτικοί θα απασχοληθούν με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου μέχρι τη λήξη του διδακτικού έτους 2012-2013 και θα υπογραφεί σχετική σύμβαση...».

γ) Στελέχη της εκπαίδευσης και προσωπικό (ειδικής και γενικής αγωγής) συνεργάζονται μεταξύ τους με ιδιαίτερη προσοχή, ώστε να αποφεύγεται υποκατάσταση της συναφούς κείμενης νομοθεσίας. Υπογραφή της σχετικής σύμβασης για τις Παράλληλες Στηρίξεις, γίνεται στις οικείες Διευθύνσεις Π/θμιας ή/και Δ/θμιας Εκπαίδευσης, από τους Δ/ντές Εκπαίδευσης, αφού πρώτα διατεθούν στα οικεία ΠΥΣΠΕ και ΠΥΣΔΕ, τα οποία και γνωμοδοτούν προς τις Δ/νσεις, στηριζόμενα στις προτάσεις-εισηγήσεις επιτροπών (Σχολικοί Σύμβουλοι Ειδικής και Γενικής Αγωγής, Δ/ντές Εκπ/σης Π/θμιας ή Δ/θμιας Εκπ/σης, Αναπληρώτριες Προϊσταμένες ΚΕΔΔΥ) (Αριθμ. Πρωτ. 126057/8-10-2012, Εγκύκλιος Δ/νσης Σπουδών Ειδικής Αγωγής), για την υποστήριξη παιδιών ή/και εφήβων (με πλήρες ή μερικό ωράριο, το οποίο καθορίζεται με την ανωτέρω διαδικασία). Τροποποίηση των τοποθετήσεων των εκπαιδευτικών των Παράλληλων Στηρίξεων γίνεται υπό προϋποθέσεις και σε ειδικές περιπτώσεις, πάντοτε σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και όχι με προτάσεις και αποφάσεις που στηρίζονται σε προσωπικές επιλογές, επιθυμίες ή/και προτροπές.

δ) Καθήκοντα και αρμοδιότητες εκπαιδευτικών Παράλληλης Στήριξης (Αριθμ. 27922/Γ6/2007/Υπουργική Απόφαση, Φ. 353.1/324/105657/Δ1 Υπουργική Απόφαση):

δ.1) Ενημερώνονται από το διευθυντή του σχολείου σχετικά με τις ανάγκες του μαθητή, για τον οποίο έχει εγκριθεί παράλληλη στήριξη ύστερα από σχετική πρόταση του ΚΔΑΥ ή των πιστοποιημένων ιατροπαιδαγωγικών υπηρεσιών και εισήγηση του σχολικού συμβούλου ειδικής αγωγής.

δ.2) Αξιολογούν τις εκπαιδευτικές δυνατότητες του μαθητή και συντάσσουν εξατομικευμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα σε συνεργασία με το ΚΔΑΥ και το σχολικό σύμβουλο ειδικής αγωγής. Για την υλοποίησή του συνεργάζονται με το διευθυντή, τους υπεύθυνους εκπαιδευτικούς του τμήματος και τους άλλους εκπαιδευτικούς του σχολείου για την ενιαία αντιμετώπιση των προβλημάτων του συγκεκριμένου μαθητή.

δ.3) Υλοποιούν το εξατομικευμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα μέσα και έξω από την τάξη και είναι συνολικά υπεύθυνοι για όλες τις

δραστηριότητες της σχολικής ζωής (διαλείμματα, επισκέψεις, εκδηλώσεις κ.λπ.) στις οποίες συμμετέχει ο μαθητής.

δ.4) Συνεργάζονται με το σχολικό σύμβουλο ειδικής αγωγής και τα ΚΔΑΥ στις περιπτώσεις μαθητών που παρουσιάζουν ιδιαίτερη δυσκολία και προβλήματα.

δ.5) Συντάσσουν ατομικό εκπαιδευτικό και εβδομαδιαίο πρόγραμμα υποστηρικτικών δραστηριοτήτων του μαθητή και το υποβάλλουν σε τρία αντίτυπα, στο σχολικό σύμβουλο ειδικής αγωγής, ο οποίος και παρακολουθεί την εφαρμογή του.

δ.6) Προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε μαθητές συστεγαζόμενου ή όμορου σχολείου που χρειάζονται παράλληλη στήριξη ύστερα από εισήγηση του σχολικού συμβούλου ειδικής αγωγής και του Διευθυντή Εκπαίδευσης.

δ.7) Καταρτίζουν το πρόγραμμα παράλληλης στήριξης σε συνεργασία με το σχολικό σύμβουλο ειδικής αγωγής και το ΚΔΑΥ, με κριτήρια τις εκπαιδευτικές ανάγκες του μαθητή και τις δυνατότητες ένταξης στην τάξη του.

Η πρόταση «...εισήγηση του σχολικού συμβούλου ειδικής αγωγής...» της ανωτέρω δ.1 υποπαραγράφου έχει τροποποιηθεί στο νόμο 3699/2008, στον οποίο αναφέρεται: «...Την παράλληλη στήριξη εισηγείται αποκλειστικά το οικείο ΚΕΔΔΥ το οποίο με γραπτή γνωμάτευσή του καθορίζει τις ώρες παράλληλης στήριξης κατά περίπτωση...» (άρθρο 6, & β).

ε) Το Υ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α., ήδη έχει συγκεντρώσει στοιχεία και στο αμέσως προσεχές χρονικό διάστημα θα προχωρήσει στη σύνθεση Ομάδων Επιμόρφωσης (Μία για το Νομό Χανίων, μία για το Νομό Ρεθύμνου και μία για τους Νομούς Ηρακλείου-Λασιθίου), κατά τα οριζόμενα από το Πρόγραμμα ΕΣΠΑ, οι οποίες θα είναι υπεύθυνες για το επιμορφωτικό έργο των εκπαιδευτικών της Παράλληλης Στήριξης.

στ) Τα Κέντρα Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης (ΚΕΔΔΥ), και για τις παράλληλες στηρίξεις, σύμφωνα με το Ν. 3699/2008/άρθρο 4 & γ, έχουν τις εξής αρμοδιότητες:

«...Την εισήγηση για την κατάταξη, εγγραφή και φοίτηση στην κατάλληλη σχολική μονάδα ή άλλο εκπαιδευτικό πλαίσιο ή πρόγραμμα

ΕΑΕ, καθώς και την παρακολούθηση και αξιολόγηση της εκπαιδευτικής πορείας των μαθητών, σε συνεργασία με τους σχολικούς συμβούλους ΕΑΕ, τους αρμοδίους κατά περίπτωση σχολικούς συμβούλους προσχολικής αγωγής, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας γενικής εκπαίδευσης, τους συμβούλους ΕΕΠ, τους διευθυντές των σχολικών μονάδων, το εκπαιδευτικό προσωπικό που έχει την ευθύνη εφαρμογής του προγράμματος, καθώς και με το ΕΕΠ που υπηρετεί στις σχολικές μονάδες ΕΑΕ...».

Στο σημείο αυτό πρέπει να διευκρινιστεί ότι Σύμβουλοι Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΕΠ), ουδέποτε έχουν επιλεγεί μετά την ψήφιση της τελευταίας νομοθεσίας της Ειδικής Αγωγής (Ν. 3699/2008).

ζ) Υπενθυμίζουμε στις Σχολικές Μονάδες με Παράλληλη Στήριξη και στις εκπαιδευτικούς και στους εκπαιδευτικούς της Παράλληλης Στήριξης, ότι για το εξατομικευμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης (ΕΠΕ) το οποίο αναφέρεται στο τέλος κάθε διάγνωσης-γνωμάτευσης των ΚΕΔΔΥ: «...κάθε μαθητή με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, το ΕΠΕ σχεδιάζεται από τη διεπιστημονική ομάδα του οικείου ΚΕΔΔΥ, συντάσσεται και υλοποιείται από τον αρμόδιο εκπαιδευτικό ΕΑΕ, σε συνεργασία με τον εκπαιδευτικό της τάξης, τον σχολικό Σύμβουλο ΕΑΕ και τον σύμβουλο ΕΕΠ. Στο σχεδιασμό του ΕΠΕ συμμετέχει και ο γονέας ή ο κηδεμόνας του μαθητή και το ΕΕΠ των ΣΜΕΑΕ, μετά από πρόσκληση του οικείου ΚΕΔΔΥ» (Ν. 3699/2008/άρθρο 2, & 5).

η) Υπενθυμίζουμε επίσης ότι, «για τη διαμόρφωση του ΕΠΕ διατυπώνει τις απόψεις του και ο γονέας ή ο κηδεμόνας του μαθητή με αναπηρία και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, που προσκαλείται για το σκοπό αυτόν από τις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες ή φορείς. Η άποψη του γονέα ή κηδεμόνα δεν είναι δεσμευτική» (Ν. 3699/2008/άρθρο 5, & 3).

θ) Οι Σχολικές Μονάδες Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπαίδευσης με Παράλληλη Στήριξη και οι εκπαιδευτικοί των Παράλληλων Στηρίξεων θα πρέπει να γνωρίζουν ότι σε περιπτώσεις μαθητών-μαθητριών με διάγνωση-γνωμάτευση από Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα (ΙΠΔ) άλλων υπουργείων, βάσει του νόμου 3699, τα οποία «συνιστούν αναγνωρισμένο διαγνωστικό και αξιολογικό φορέα στο πλαίσιο του παρόντος νόμου, στον οποίο συμμετέχει εκπαιδευτικός ΕΑΕ. Για τους μαθητές για τους οποίους υπάρχει ανάγκη εφαρμογής Εξατομικευμένου Προγράμματος Εκπαίδευσης (ΕΠΕ) με βάση την

εισήγηση των ΙΠΔ, το πρόγραμμα αυτό εκπονείται από το οικείο ΚΕΔΔΥ» (Άρθρο 3).

θ.1) Τα ΚΕΔΔΥ, κατά περίπτωση και σε γενικό πλαίσιο, ενημερώνουν και πληροφορούν τους/τις εκπαιδευτικούς των Παράλληλων Στηρίξεων, για:

θ.1.1) Να συνειδητοποιήσουν και να τηρήσουν το καθηκοντολόγιό τους (Παραδοτέα στο τέλος της σχολικής χρονιάς).

θ.1.2) Να γνωρίσουν και να χρησιμοποιήσουν παραδείγματα άδειων φορμών εξατομικευμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

θ.1.3) Να γνωρίσουν παραδείγματα ημερολογίων (Μηνιαίο ή τριμηνιαίο) για να αρχίσουν να τα γράφουν.

θ.1.4) Να γνωρίσουν και να χρησιμοποιήσουν με ποικίλους τρόπους το υλικό που υπάρχει στο βαλιτσάκι σε ηλεκτρονική μορφή.

θ.1.5) Να εξοικειωθούν με αντιπροσωπευτικά δείγματα περιγραφικών εκθέσεων.

θ.1.6) Να ενημερωθούν και να χρησιμοποιήσουν βιβλιογραφία που μπορεί να φανεί χρήσιμη.

θ.2) Από τα ΚΕΔΔΥ, δίνονται επίσης οι παρακάτω οδηγίες για το πώς οι εκπαιδευτικοί των Παράλληλων Στηρίξεων, μπορεί να είναι ικανοί:

θ.2.1) Να τηρούν ημερολόγιο.

θ.2.2) Να φτιάχνουν εξατομικευμένο πρόγραμμα.

θ.2.3) Να διαβάζουν το υλικό.

θ.2.4) Να κρατούν τετράδιο επικοινωνίας με τους γονείς (Σε καθημερινή, εβδομαδιαία, μηνιαία βάση).

στ.2.5) Να μιλούν με τους ειδικούς που παρακολουθούν το παιδί (Καλό είναι, οι ειδικοί να επικοινωνούν με τους/τις εκπαιδευτικούς των Παράλληλων Στηρίξεων).

θ.2.6) Να φτιάχνουν οπτικοποιημένες κάρτες για τα παιδιά, ορισμένες από τις οποίες υπάρχουν έτοιμες σε κάποια site (www.do2learn.com, sparklebox.co.uk, www.poissonrouge.com).

ι) Καλό είναι και επειδή δεν υπάρχει διά νόμου σαφής περιγραφή προϋποθέσεων αλλά κρίνεται κατά περίπτωση από τους εμπλεκόμενους:

ι.1) Απόψεις, κρίσεις εκπαιδευτικών των Παράλληλων Στήριξεων, όπως για παράδειγμα, «...ο μαθητής αυτός έπρεπε να φοιτά στο ειδικό σχολείο και όχι στο γενικό...» να σας υπενθυμίζουμε ότι:

«...Την παράλληλη στήριξη εισηγείται αποκλειστικά το οικείο ΚΕΔΔΥ το οποίο με γραπτή γνωμάτευσή του καθορίζει τις ώρες παράλληλης στήριξης κατά περίπτωση...»

ι.2) Στις Σχολικές Μονάδες Προσχολικής, Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, υπενθυμίζουμε επίσης ότι:

«...Οι σχολικές μονάδες και οι επιτροπές εξετάσεων των μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες υποχρεούνται να εφαρμόζουν τις εισηγήσεις και τις προτάσεις, οι οποίες αναφέρονται στις αξιολογικές εκθέσεις, που συντάσσουν οι αρμόδιες υπηρεσίες...», «...ΚΕΔΔΥ, τα πιστοποιημένα από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα (ΙΠΔ) άλλων Υπουργείων » (Ν. 3699/2008/άρθρο 5 & 5 και άρθρο 4).

ι.3) Οι εκπαιδευτικοί της Παράλληλης στήριξης, μέλη του Συλλόγου Διδασκόντων των οικείων σχολείων, σε περίπτωση εντολής προσφοράς υπηρεσιών πέραν των αρμοδιοτήτων τους (γραμματειακή υποστήριξη, αντικατάσταση εκπαιδευτικού που απουσιάζει για βραχύχρονο ή μακρόχρονο διάστημα κλπ), κοινοποιούν αρμοδίως μέσω της Διεύθυνσης της σχολικής τους μονάδας.

ι.4) Σε περίπτωση τοποθέτησής τους πέραν του ενός μαθητή-μαθήτριας στο ίδιο σχολείο (για παράδειγμα 12 και 12 ώρες), αυτονόητα προσφέρουν υπηρεσία ισομερώς, (μέχρι, ίσως, να έρθει και άλλη Παράλληλη Στήριξη).

ι.5) Παροχή εκπαιδευτικών υπηρεσιών ως Παράλληλη Στήριξη, δεν σημαίνει «φύλαξη» του μαθητή – μαθήτριας. Σημαίνει δημιουργία και

εφαρμογή εξατομικευμένου προγράμματος εκπαίδευσης τόσο σε μαθησιακό όσο και σε επίπεδο κοινωνικοποίησης.

ι.6) Εάν εκπαιδευτικός της Παράλληλης Στήριξης απουσιάζει, το παιδί ή ο έφηβος πηγαίνει στο σχολείο κανονικά.

ι.7) Οι εκπαιδευτικοί των Παράλληλων Στηρίξεων είναι υπεύθυνοι για το παιδί (ή τα παιδιά) που έχουν αναλάβει και κατά τη διάρκεια του διαλείμματος (υποπαράγραφος δ3 του παρόντος εγγράφου).

Στο πλαίσιο της συνεργασίας όλων των εμπλεκόμενων για τις Εκπαιδευτικούς και τους Εκπαιδευτικούς των Παράλληλων Στηρίξεων των Σχολικών Μονάδων της Περιφέρειάς μας, σύμφωνα με τις αρχές και τους σκοπούς της Εκπαίδευσης, τους σκοπούς και τους στόχους των Πράξεων του Ε.Π. «Εκπαίδευση και διά Βίου Μάθηση», και πάντοτε στο πλαίσιο των καθηκόντων, υποχρεώσεων και αρμοδιοτήτων μου, θα είμαι στη διάθεση όλων για την καλύτερη δυνατή παροχή εκπαιδευτικών υπηρεσιών στις σχολικές δομές με προγράμματα Παράλληλης Στήριξης.

**Ο ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ 16ΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ Ε. Α. Ε.
ΔΡ ΤΡΙΠΟΛΙΤΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Med, PhD)**